

*Přečti si povídání o papratce.
Dovíš se, proč se dřív výtrusným
roślinám říkalo tajnosnubné.*

PAPRATKA

Jsou různá štěstí.

Najít stokorunu. V poslední vteřině vyklouznout
ze šlamastyky. Potkat ztraceného kamaráda.

Najít květ kapradí.

I když – to poslední je spíš zázrak.

Kapradí je totiž tajnosnubné.

Třeba taková papratka: z kořene vyžene normální řapík,
ten se obalí normálním listem a na něm normálně rozkveté
– tak pozor: nerozkveté. Kapradiny totiž nekvétou. Nikdy.
Místo květů mají výtrusnice: hnědé kupičky schované na
spodní straně listů. Když přijde čas, praskne na nich tenká
blanka a pošle do větru pár milionů výtrusů. Z těch, které
si najdou cípek vlhké lesní hlíny, pak vypučí klíček zvaný
prokel: na pohled sotva víc než zelenkavý flek.

Trvá to rok, dva, možná i víc: prokel se plazí zemí, ale
stejně ho nebude víc, než byste sbalili do kapesníku. Pak
na něm vyroste vajíčko. Jestli mu vlídná rosa připraví
protějšek od samečka, spojí se v novou kapradinu.

V lesním tichu naroste normální kořen, vyžene normální
řapík... však už víte.

Jestli chcete, můžete se na to podívat. Stačí se pozorně
rozhlížet a v každém lese najdete prokel i dospělou
kapradinu a na ní hromádky výtrusů. Nezapomeňte ji
zkontrolovat, jestli náhodou nekvete.

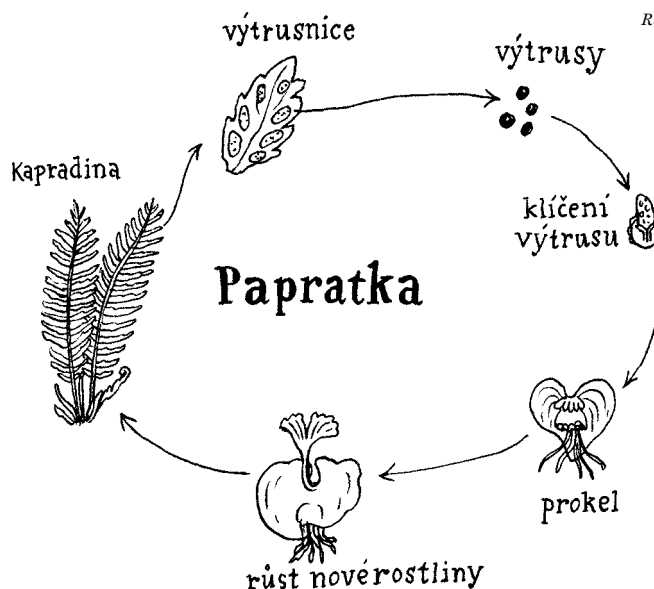
A dívejte se pečlivě.

Protože kdyby ano, máte tolik štěstí, kolik ještě žádný
člověk na světě. Vlastně víc než štěstí – uviděli jste to, co
není.

*Přečti si následující příběh a zkus uhodnout,
zda je to pravda, nebo lež.*

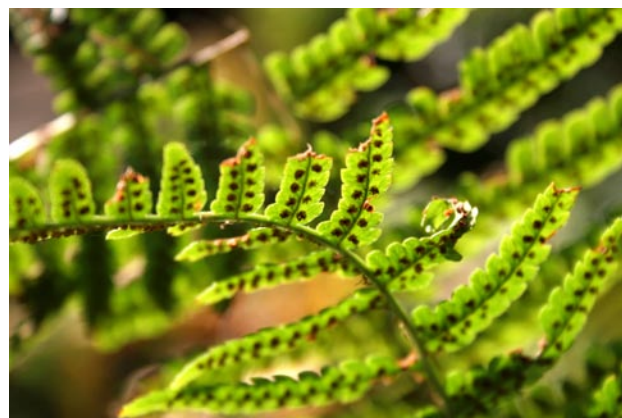
PAPRATKA JE SAMIČKA OD KAPRADĚ

Kapraď a papratka se navzájem podobají: kapraď je o něco
mohutnější, papratka drobnější a má jemnější „krajkované“ listy.
Starší rostlinozpytci se tím nechali zmást. Kapraď považovali za
samce a papratku za samici téhož druhu. Dnes už víme, že to tak
není, ale stará jména, na která jsme zvyklí, jim zůstala. Ostatně
nejen v češtině, ale i v mezinárodním jazyce přírodovědců – latině.

OTÁZKY

1. Jak se jmenuje největší kapradina, která u nás roste?
Jméno dostala podle toho, že na rozřiznutém oddenku
je prý vidět silueta letícího orla.
2. Kde bychom na kapradině našli stonek?
3. Prohlédni si fotografii. Co jsou hnědé tečky
na spodní straně listů? K čemu slouží?

4. Jak dnes využíváme zkamenělá těla prvohorních
a druhohorních kapradin?
5. Byly stromovité kapradiny, přesličky a plavuně
důležité pro vznik hnědého uhlí?

6. Kapradiny zařazujeme mezi výtrusné rostliny.
Které další skupiny rostlin sem patří?
Nápovědu najdeš na obrázcích.

7. Naší nejhojnější kapradinou je kapraď samec.
Poznáš, na které z fotografií je zachycena?